

La dislocació del verb en català

Enric Vallduví
Universitat Pompeu Fabra

1. Introducció

La dislocació (a l'esquerra) d'arguments i adjunts es un fenomen força conegut en la sintaxi del català (e.g. Solà 1991, Vallduví 1992a) i altres llengües romàniques. Tanmateix, la dislocació del verb és gairebé del tot desconeguda a nivell acadèmic, tot i ésser un fenomen ben viu a tots els parlars catalans. Aquest paper presenta exemples de dislocació del verb i mostra la seva equivalència formal a la dislocació dels arguments, fent servir un seguit de tests (recció d'un element coreferenciat dins de l'oració, ubicació de partícules perifèriques) i n'esmenta les diferències (represa amb forma verbal i no pronominal, desviació morfològica cap a la forma d'infinitiu). També distingeix entre la dislocació del verb i l'avantposició del sintagma verbal, un fenomen estructural diferent. Des del punt de vista formal, és interessant la interacció entre la dislocació del verb i els pronoms febles, ja que els pronoms febles poden ser copiats a l'infinitiu dislocat de manera optativa. Finalment, s'analitza la càrrega semanticopragmàtica associada a aquesta configuració, que comparteix amb les altres dislocacions a l'esquerra.

2. La construcció.

La dislocació del verb és una configuració sintàctica força comuna en el català parlat. A (1) hi ha diversos exemples d'aquesta construcció i (1e), en particular, és (una de les versions de) una dita popular prou coneguda:

- (1) a. (De) riure riurem.
b. (D') acabar nomes n'acabaré un, de treball.
c. (De) treballar no treballa gaire.
d. (De) patir patirem molt.
e. (De) ploure prou que plou (... però pel poc que plou, plou prou).

Aquesta construcció es caracteritza per la doble presència del verb principal de l'oració. Una de les còpies del verb és una forma verbal conjugada i l'altre és una forma verbal d'infinitiu. Aquesta s'ubica a l'esquerra de la primera i pot anar precedida de la preposició/partícula *de*.

La dislocació del verb no és exclusiva del català i es dona, com a mínim, en altres llengües romàniques com l'espanyol i l'italià. Els exemples de (2) provenen de Narbona (1986:261), un estudi sobre l'espanyol andalús. L'autor anomena aquesta construcció *andadura quebrada* (vg. per a d'altres llengües, Koopman 1984, Lefebvre 1990):

- (2) a. P: ¿Y eso no es perjudicial?
R: Perjudicar perjudica, pero que se le va a hacer...
b. Aburrirte no te aburrirás...

A primera vista, hom podria pensar que aquests exemples contenen dues oracions, una de principal, amb la còpia conjugada del verb, i una de subordinada, amb la còpia infinitiva. Tanmateix aquesta anàlisi, per començar força problemàtica, passaria per alt tota una bateria de característiques empíriques de la construcció que ens menen a la inevitable conclusió que les oracions de (1) i (2) són dislocacions a l'esquerra del tipus convencional. Aquest treball mostra que les construccions de (1) i (2) són totalment homologables a les dislocacions a l'esquerra d'arguments del verb i que les úniques diferències que hi ha entre la dislocació del verb i la dislocació d'arguments es deu a la naturalesa morfològica del verb i al fet que el verb actua, en català, de suport de la flexió.

3. La sinislocació.

La dislocació a l'esquerra, anomenada **sinislocació** a partir d'ara, es caracteritza per la ubicació d'un element oracional en una posició perifèrica a l'esquerra de l'oració (vg. Cinque, Solà 1991). La posició canònica d'aquest element, la que podríem anomenar argumental o neutra, roman buida. A més, cal que aparegui un pronom clític coreferenciat amb l'element dislocat, quan aquest és del tipus morfosintàctic adient: simplificant una mica, quan l'element dislocat és un objecte, un subjecte inacusatiu, o un complement circumstancial regit. Cal recordar que existeix també la dislocació a la dreta, o dextralocació, que és la imatge especular de la sinislocació i gaudeix d'identiques propietats estructurals, llevat, és clar, de la ubicació de l'element dislocat (Vallduví 1992a).

Les oracions de (3) i (4) són exemples típics de sinislocació. A (3a) hi ha un objecte sinislocat i a (3b) un complement locatiu. En tots dos casos la posició canònica del sintagma sinislocat, marcada per una *t*, roman buida i, adossat al verb, hi apareix un clític regit per aquest sintagma (el subíndex indica coreferència):

- (3) a. El gos_i el_i vaig dur t_i al veterinari.
 b. Al veterinari_i hi_i vaig dur el gos t_i.
 c. *L_i'hi₂ vaig dur el gos₁ al veterinari₂ abans d'ahir.

La presència del clític és obligatòria, ja que, sense, les oracions esdevenen agramaticals. Aquesta presència del clític confirma que la posició dels elements sinislocats és perifèrica, ja que la copresència d'un complement en posició canònica i un clític coreferenciat és impossible, com es veu a (3c) (tret, és clar, d'aquells casos ben coneguts en què la duplicació és lícita: objectes indirectes i pronoms forts).

És interessant de comparar els exemples de (3) amb els de (4), on els elements sinislocats són un adjunt temporal (4a) i un subjecte (4b). Aquests elements, en català, no disposen de versions pronominals clítics *i*, per tant, el requeriment de la presència d'un clític no es fa efectiu:

- (4) a. Demà_i durà el gos al veterinari t_i.
 b. El masover (crec que) durà el gos al veterinari t demà.

En el cas de (4b) cal fer dues observacions. Primera, es dona per suposat, aquí, que la posició canònica del subjecte és la posició postverbal; és a dir, que, contra la visió tradicional, es pressuposa que el català té un ordre canònic VS i no SV. Aquest punt de vista ha estat defensat a bastament per Bonet 1990, Solà 1992, Vallduví 1992b, 1993 i d'altres. Segona, i conseqüència de la primera, és

que, la ubicació d'un subjecte a l'esquerra del verb reflecteix (gairebé) sempre la presència d'un subjecte sinislocat; és a dir, que l'ordre SV resulta de la sinislocació del subjecte. Per tant, a (4b) hi ha un subjecte sinislocat tant si hi ha *crec que*, que fa visible el caràcter perifèric del subjecte, com si no hi és (vegeu els treballs suara esmentats).

La configuració estructural de la sinislocació es pot representar de forma esquemàtica com es fa a (5a): un sintagma al marge esquerre de l'oració que regeix la seva posició canònica buida i, en els casos adients, un pronom clíctic coreferenciat que apareix adossat al verb de l'oració. La configuració de la sinislocació del verb a (5b) és, com es farà palès tot seguit, clarament la mateixa: una forma verbal d'infinitiu al marge esquerre de l'oració que regeix una còpia pròpia conjugada que resta a la posició canònica:

- (5) a. [XP_i [... (cl) ... t_i ...]]
 b. [V_{infl} [... V+infl_i ...]]

Les diferències que hi ha entre (5a) i (5b) no responen a un contrast entre dues construccions distintes sinó a les diferències morfosintàctiques que hi ha entre el verb i els seus dependents. Això és el que es mostra a les Seccions 3, 4 i 5.

4. Propietats estructurals de la sinislocació.

La sinislocació d'elements oracionals no verbals té un seguit de propietats estructurals que la caracteritzen. Aquesta secció mostra que la sinislocació del verb comparteix totes aquestes propietats amb la resta de sinislocacions (vg. també Cinque 1990, Vallduví 1992, 1993).

Comencem amb una característica morfològica. És ben sabut que hi ha una classe de projeccions nominals, les indeterminades (les que van sense article o cap altre especificador), que són pronominalitzades mitjançant el pronom *en/ne*. Aquests constituents, quan apareixen com a objectes (o subjectes inacusatius) sinislocats, han de regir un pronom clíctic que apareix adossat al verb i, evidentment, aquest pronom és *en/ne*. L'oració (6a) n'és un exemple.

Els constituents sinislocats d'aquesta classe (nominals indeterminats) van prefixats, de forma preferent però optativa, per la preposició/partícula *de*, com s'il·lustra a (6a) (la prefixació amb *de* també es dóna a la dextralocació i en aquest cas és obligatòria). Aquesta prefixació amb *de* no és possible si el constituent és en posició canònica o si apareix en alguna altra posició que no sigui canònica ni dislocada (per exemple, en una rematització). Doncs bé, aquesta prefixació, preferent però optativa, també es dóna amb els verbs dislocats, com es mostra a (6b):

- (6) a. (De) cireres_i no en_i tenen t_i.
 b. (De) treballar_i ja treballa_i, ja.

La prefixació amb *de* no es dóna amb tots els elements dislocats, ja que no es dóna a les altres categories no nominals ni amb sintagmes nominals determinats, però sí que es dóna *només* amb elements dislocats, i, per tant, és un tret que afavoreix un tractament anàleg per a (6a) i (6b).

A (6b) també s'hi il·lustra l'esquema estructural representat a (5b): una forma verbal d'infinitiu, ubicada al marge esquerre de l'oració, regeix una forma coreferenciada. La forma coreferenciada, evidentment, és una forma verbal i no pronominal, però, deixant això a banda, el paral·lelisme entre (6a) i (6b) és gairebé absolut.

4.1. Iterabilitat i permutació lliure dels elements sinislocats.

La característica sintàctica de la sinislocació, i també de la dextralocació, que resulta més visible és la seva iterabilitat. És a dir, l'oració permet tants elements sinislocats com constituents sinislocables té (menys un, ja que un, pel cap baix, ha de romandre al nucli oracional per raons d'interpretació, com es veurà més avall, i també de bona formació sintàctica). Això es fa palès als exemples de (7), amb dos elements sinislocats, i als de (8), amb tres.

De braç de la iterabilitat ve la permutació lliure dels elements dislocats. Els elements sinislocats poden presentar-se en qualsevol ordre i no s'observen diferències sintàctiques ni d'interpretació entre ells. Així, a (7), tant l'ordre de (7a) com l'ordre de (7b) són lícits i, a (8), qualsevol dels exemples (8a-d) és bo:

- (7) a. El gos₁ al veterinari₂ ja l'hi₂ vaig dur t₁ t₂.
b. Al veterinari₂ el gos₁ ja l'hi₂ vaig dur t₁ t₂.
- (8) a. El gos₁ al veterinari₂ el masover₃ ja l'hi₂ va dur t₁ t₂ t₃.
b. El masover₃ el gos₁ al veterinari₂ ja l'hi₂ va dur t₁ t₂ t₃.
c. Al veterinari₂ el masover₃ el gos₁ ja l'hi₂ va dur t₁ t₂ t₃.
d. El masover₃ al veterinari₂ el gos₁ ja l'hi₂ va dur t₁ t₂ t₃.

A (8), a més, es fa palès que el subjecte mostra el mateix capteniment, pel que fa a la permutació lliure, que els altres dependents del verb, fet que confirma la ubicació sinislocada dels subjectes preverbals, comentada més amunt en referència a l'exemple (4b).

És d'esperar que els verbs dislocats mostrin el mateix capteniment que qualsevol altre element sinislocat. Els exemples de (9) i (10) ho confirmen:

- (9) a. Això₂ d'avisar₁ ja ho₂ han avisat₁ t₂.
b. D'avisar₁ això₂ ja ho₂ han avisat₁ t₂.
- (10) a. Ta tia₂ de riure₁ ja riu₁ t₂, ja!
b. De riure₁ ta tia₂ ja riu₁ t₂, ja!

A (9) hi ha una sinislocació doble del verb i de l'objecte i a (10) una sinislocació del verb i del subjecte. Evidentment, l'ordre dels elements sinislocats és permutable, i ho és de forma lliure.

4.2. Partícules perifèriques.

La iterabilitat i permutació lliure dels elements sinislocats demostra la seva condició d'elements adjunts i confirma la seva anàlisi com a elements perifèrics a l'oració. La ubicació perifèrica dels constituents sinislocats es veu confirmada encara una mica més quan s'estudia la col·locació de certes partícules inherentment perifèriques. En concret, hom pot examinar la distribució de partícules vocatives com *tio*, d'ús modern però generalitzat, i *xec*, usada al Camp de Tarragona i, també en altres variants, també més al sud. Els exemples a (11) mostren que aquestes partícules vocatives són inherentment perifèriques: la seva col·locació a l'interior de l'oració, bé entre el verb i l'objecte, bé entre els dos complements, és impossible. Les úniques posicions legítimes són les dels marges oracionals esquerra i dret:

- (11) a. *Vaig ficar, tio/xec, el gos a la gàbia.
 b. *Vaig ficar el gos, tio/xec, a la gàbia.
 c. Vaig ficar el gos a la gàbia, tio/xec.
 d. Tio/xec, vaig ficar el gos a la gàbia.

Significativament, *xec* i *tio* poden col·locar-se entre l'element sinislocat i la resta de l'oració. Això vol dir que, si més no a efectes de col·locació d'aquestes partícules, hi ha un marge oracional a la dreta del constituent sinislocat (com també hi és a l'esquerra, és clar). Això es mostra a (12):

- (12) a. El gos₁, xec/tio, el₁ vaig ficar t₁ a la gàbia.
 b. A la gàbia₁, xec/tio, hi₁ vaig ficar el gos t₁.
 c. El gos₁, xec/tio, no volia entrar t₁ a la gàbia.
 d. El gos₁ a la gàbia₂, xec/tio, no hi₂ volia entrar t₁ t₂.

Es confirma, per tant, que els elements sinislocats són externs al nucli oracional. A més, el seu caràcter d'adjunts oracionals explica perquè les partícules perifèriques poden col·locar-se a la seva dreta i a la seva esquerra indistintament (i entremig, quan n'hi ha més d'un).

Els verbs dislocats, una vegada més, es comporten com qualsevol altre element sinislocat. La col·locació dels vocatius *tio* i *xec* a la dreta del verb sinislocat és perfectament legítima, com es mostra a (13):

- (13) a. De riure₁, xec/tio, ja rius₁, ja!
 b. De ploure₁, xec/tio, plou₁ cada dia.

Cal remarcar que, com és d'esperar, la col·locació de *tio* o *xec* entre *plou* i *cada dia* a (13b) és impossible, ja que aquesta posició no és un marge oracional.

4.3. Ubicació.

És evident, doncs, que els elements sinislocats s'ubiquen en una posició perifèrica a l'esquerra de l'oració, però resta per definir l'ordre relatiu entre diferents components oracionals que són presents al marge esquerre: el complementador, els elements interrogatius i els elements rematitzats. Els exemples (14) i (15) mostren que, en català, els constituents sinislocats s'ubiquen a la dreta del complementador, però a l'esquerra dels elements interrogatius i les rematitzacions. A (14b) es mostra que l'element sinislocat *de cireres* no pot ubicar-se a l'esquerra del complementador:

- (14) a. Crec que de cireres₁ no n'ha menjat t₁ mai.
 b. *Crec de cireres₁ que no n'ha menjat t₁ mai.

A (15b), s'observa que *de cireres* tampoc no pot ubicar-se a la dreta de l'element interrogatiu. La conclusió que cal derivar d'aquests fets és, a priori, sorprenent, però sembla del tot ineludible: en català, els complementadors s'ubiquen en una posició més externa que no els elements interrogatius. L'ordre relatiu dels elements que ocupen la perifèria esquerra és, per tant, complementador-sinislocació-interrogatiu (deixant de banda el comportament excepcional d'algun interrogatiu).

- (15) a. De cireres_i qui no n_i'ha menjat t_i?
 b. *Qui de cireres_i no n_i'ha menjat t_i?
 c. De cireres_i TOTHOM, en_i vol.
 d. *TOTHOM, de cireres_i en_i vol.

Cal remarcar que, mentre que, com s'ha vist, la sinislocació és iterable, només hi pot haver un únic complementador i un únic element interrogatiu. Per altra banda, els exemples (15c-d) mostren que, pel que fa a la qüestió de l'ordre lineal, els elements rematitzats es comporten igual que els elements interrogatius: la posició d'adjunció de la sinislocació és externa a la posició de rematització.

Els exemples (16) i (17) mostren que, com és d'esperar, els verbs sinislocats mostren el mateix patró d'ubicació que els altres elements sinislocats:

- (16) a. Crec que de treballar_i no treballa_i gaire.
 b. *Crec de treballar_i que no treballa_i gaire.
- (17) a. De treballar_i qui treballa_i més?
 b. *Qui de treballar_i treballa_i més?
 c. De treballar_i TOTHOM treballa_i.
 d. *TOTHOM de treballar_i treballa_i.

Els exemples de (16) il·lustren la col·locació del verb sinislocat en relació al complementador i (17) mostra la ubicació del verb sinislocat en relació als interrogatius i les rematitzacions.

4.4. Propietats entonatives.

L'última característica estructural de la sinislocació que s'examina aquí no és sintàctica sinó entonativa. En aquest darrer aspecte la dislocació del verb es comporta també com qualsevol altra sinislocació.

En català, les oracions declaratives mostren una corba melòdica que, per defecte, té la cimera entonativa, i.e. l'accent tonal més prominent, a la darrera síl·laba accentuable (un cop s'ha controlat la declinació inherent de la freqüència fonamental) del nucli oracional (vg. Vallduví i Zacharski 1994, Ladd 1997). Les oracions que contenen sintagmes sinislocats no són cap excepció: la cimera entonativa és a la banda dreta de l'oració, damunt el nucli oracional, com es veu a (18a-b) (el mot que conté la cimera entonativa està en majúscules):

- (18) a. De cireres_i no en_i MENJA t_i.
 b. *De CIRERES_i no en_i menja t_i.
 c. CIRERES_i, menja t_i.

Això diferencia la sinislocació de la rematització, que es caracteritza precisament per provocar la ubicació de la cimera entonativa damunt de l'element rematitzat. Aquest desplaçament és visible a (18c) i la bondat d'aquesta oració pot comparar-se amb l'agramaticalitat de (18b), que seria una suposada sinislocació amb desplaçament de la cimera entonativa. A (18) es pot observar també una segona diferència estructural entre sinislocació i rematització en català: la sinislocació, com s'ha dit, demana la presència d'un clíctic coreferenciat, mentre que la rematització la bloqueja. Evidentment, aquest contrast estructural només es fa visible quan l'element sinislocat és del tipus adient.

Aquesta propietat entonativa de la sinislocació, és a dir, la incompatibilitat entre ubicació sinislocada i associació amb la cimera entonativa, també es fa extensiva als verbs sinislocats. Les dislocacions del verb demanen que la cimera entonativa s'ubiqui dins del nucli oracional; sovint, però no necessàriament, damunt de la còpia conjugada del verb que roman en la seva posició canònica (19a). La ubicació de la cimera entonativa damunt de la forma verbal d'infinitiu sinislocada és impossible, com es veu a (19b):

- (19) a. De treballar_i ja TREBALLA_i.
b. *De TREBALLAR_i ja treballa_i.
c. TREBALLAR_i, fa_i.

L'exemple (19c) és una rematització del verb, paral·lela a la rematització de (18c). Caldria demostrar que (19c) és realment una rematització del verb, però ara no cal detenir-s'hi. Només dir que el verb rematitzat a (19c) no deixa cap còpia en el nucli oracional, com tampoc ho fan els altres elements rematitzats, i que, alhora, s'associa amb la cimera entonativa, com és típic de les rematitzacions en general. Sigui com sigui, hi ha un contrast clar entre (19b) i (19c), anàleg al contrast que hi ha entre (18b) i (18c).

5. Propietats semanticopragmàtiques.

La dislocació en català està associada a certes propietats semanticopragmàtiques. En concret, s'ha proposat que en català la dislocació és el reflex estructural de distincions relatives a l'embalatge informatiu. L'embalatge informatiu és l'articulació del contingut proposicional en termes d'informació. L'emissor, l'originador d'un enunciat amb un contingut proposicional determinat, articula les peces de significat que conformen la proposició per tal de distingir quines són genuïnament informatives per al receptor, el qual ha de processar aquest contingut proposicional i adés integrar-lo al seu estat epistèmic, és a dir, a (la part activa de) la seva "base de dades" mental. Les idees resumides en aquesta secció representen una evolució de Vallduví 1992a i Vallduví i Engdahl 1996.

La Secció 4 ha mostrat que la dislocació del verb i la sinislocació d'altres elements oracionals tenen les mateixes propietats estructurals. Aquesta secció mostra que la homologació de la dislocació del verb a la sinislocació en general també es pot fer extensiva al camp del significat. Això esdevé palès en dues propietats semanticopragmàtiques de la sinislocació. Una, la identificació dels elements dislocats com a elements no remàtics o buits de valor informatiu, es compartida per la sinislocació i la dextralocació. L'altra, el valor contrastiu de la sinislocació, és exclusiva d'aquesta modalitat.

5.1 El rerefons

La distinció bàsica en l'embalatge informatiu és la partició entre rema i rerefons. La definició dels elements d'aquesta partició és a (20):

(20) Partició **rema-rerefons**:

- El **rema** codifica la part informativa del contingut proposicional *p* de l'oració, és a dir, la contribució que fa *p* a l'estat epistèmic del receptor.
- El **rerefons**, quan n'hi ha, indica de quina manera cal vincular el rema a l'estat epistèmic del receptor.

Com es desprèn d'aquestes definicions, el rema, sovint anomenat també “focus”, representa el potencial d'actualització de la proposició a què pertany. Imaginem, per exemple, una situació comunicativa en què l'emissor creu que el receptor sap que la Marta va besar algú però no qui va ser besat. En aquesta situació, l'emissor pot comunicar al receptor la proposició que la Marta va besar el Pol, diguem-ne *p*, i ho pot fer, per exemple, mitjançant l'enunciat *La Marta va besar el Pol*. Tanmateix, en aquest cas, l'únic element oracional que codifica informació genuïna és *el Pol*, ja que el receptor ho sabia tot llevat que el paper de “besat” havia recaigut en el Pol; és a dir, la única contribució que fa *p* a l'estat epistèmic del receptor és que el “besat” és el Pol. En aquesta situació el rema de l'oració, el seu potencial d'actualització, és *el Pol*.

De fet, el rema és l'únic element d'una oració que és d'expressió obligatòria. En un context com el descrit en el paràgraf anterior, l'emissor podria comunicar *p* al receptor enunciant simplement *El Pol*, sobretot si el receptor ha revelat els seu estat epistèmic incomplet a l'emissor mitjançant una pregunta com *Qui va besar, la Marta?* Per tant, com s'indica a (20), la funció dels elements no remàtics, i.e. el rerefons, en una oració es la d'especificar, quan cal, quin és el vincle entre el rema i l'estat epistèmic del receptor.

Aquesta partició d'embalatge informatiu és reflecteix de diferents maneres en diferents llengües. Hi ha llengües que fan servir morfemes especials per a delimitar el rerefons i el rema i n'hi ha d'altres que fan servir elements entonatius. El català, com altres llengües, fa servir la sintaxi per donar codificació estructural a l'embalatge informatiu. Vallduví (1992) proposa que la realització sintàctica de la partició rema-rerefons en català és la que es descriu a (21):

- (21) El **rema** s'ubica a l'interior del nucli oracional. Els elements del **rerefons** s'ubiquen en posicions de dislocació (sinislocació i dextralocació), fora del nucli oracional.

Aquesta distribució es fa evident a exemples com (22) i (23). En aquests exemples es fa servir la contextualització interrogativa, que, de fet, ja s'ha fet servir, sense avís previ, en aquesta mateixa secció. La interrogació que precedeix cada un dels jocs de respostes d'aquests exemples expressa l'estat epistèmic d'un hipotètic interrogador **R**. Així, a (22), l'emissor de les respostes declaratives, diguem-ne **E**, pot inferir, a partir de la interrogació, que l'estat epistèmic de **R** conté informació sobre **E** duent el gos a algun lloc, però també que **R** ignora quin és aquest lloc. Per tant, **E** sap quina part de la proposició “**E** va dur el gos al veterinari” és informativa per a **R**, que és també el receptor de la resposta. En resum, l'ús d'una interrogació com a context de (22) permet identificar quina resposta és adient des del punt de vista informatiu, ja que dibuixa l'estat epistèmic del receptor just abans de la resposta.

A (22), com s'ha dit, la interrogació exigeix que el rema, és a dir, l'únic element genuïnament informatiu, sigui el sintagma *al veterinari*. La inadequació de (22b-c), assenyalada amb un #, on *al veterinari* apareix en posicions de dislocació (sinislocació i dextralocació), mostra que el rema ha d'ubicar-se dins del nucli oracional, com a (22). En aquest cas, podem respondre amb un fragment que expressi només el rema o podem fer servir una resposta més redundat i aportar també (part de) el rerefons (22a):

- (22) On el vas dur, el gos?
 a. [(El vaig dur) al VETERINARI].
 b. #Al veterinari_i [hi_i vaig dur el GOS t_i].
 c. #[Hi_i vaig dur el GOS t_i], al veterinari_i.

La interrogació que precedeix (23) obliga a pensar en *el gos* com a rema. S'hi veu, una altra vegada, que l'element remàtic ha d'ubicar-se dins el nucli oracional (23a) i que les versions on *el gos* hi surt sinislocat o dextralocat no són adequades en aquest context:

- (23) Què hi_i vas dur, al veterinari_i?
a. [(Hi vaig dur) el GOS].
b. #El gos_i [el_i vaig dur t_i al VETERINARI].
c. #[El_i vaig dur t_i al VETERINARI], el gos_i.

Alhora, (23b-c) també forcen el rerefons a aparèixer a l'interior del nucli oracional, cosa que és també del tot inacceptable.

A primera vista, el cas de la dislocació del verb pot semblar una mica més complex, ja que l'infinitiu dislocat deixa una còpia conjugada a dins del nucli oracional; és a dir, que el verb és present tant fora com dins del nucli oracional. Tanmateix, la contextualització interrogativa deixa les coses ben clares. A (24), la interrogació demana una resposta amb el significat lèxic del verb per rema. L'única resposta vàlida a (24) és (24a), on el verb apareix dins del nucli oracional. Per contra, quan el verb és remàtic, la dislocació del verb no és pragmàticament adequada:

- (24) Què fa, ton germà?
a. [TREBALLA].
b. #De treballar_i [TREBALLA_i].

Això concorda amb el que s'ha vist de la dislocació en general. Els elements remàtics no poden dislocar-se i, per tant, si el verb és remàtic, com ho és a (24), la dislocació del verb és impossible. Una vegada més, els verbs dislocats i les altres dislocacions és comporten de forma anàloga.

Tanmateix, el verb a (24), mitjançant la seva còpia conjugada, també roman a dins del nucli oracional. Atès que la dislocació del verb no pot fer-se servir quan el verb és remàtic, hom podria demanar-se, en aquest punt, quins són els contextos que permeten l'ús de la dislocació del verb. Dit d'altra manera, quina és la funció de la còpia del verb conjugada que hi ha dins del nucli oracional? La resposta d'aquesta pregunta es veurà en part aquí i en part a la secció següent. De moment, cal considerar la contextualització interrogativa de (25):

- (25) Ton germà treballa sí o no?
a. De treballar_i [TREBALLA_i].
b. [TREBALLA].
c. [SÍ].
d. De treballar_i [SÍ que treballa_i].

A diferència del que hem vist a (24), per respondre a la interrogació de (25) sí que podem fer servir una dislocació del verb. Ha quedat clar que (25a) no és es pot servir quan el rema és el significat del verb: quin és, doncs, el rema de (25a)? La polaritat; en aquest cas, la polaritat afirmativa. En altres paraules, l'única contribució que fa (25a) a l'estadi epistèmic del receptor, en el context de la interrogació prèvia, és el valor afirmatiu de la situació "el germà de l'emissor treballa". L'oració (25a), i la seva variant (25b), són equivalents, des del punt de vista de la partició rema-rerefons a (25c) i (25d), on es veu de forma clara que el rema és la polaritat afirmativa.

Tanmateix, aquesta no és l'única opció interpretativa per a la dislocació del verb. A (26) es presenta una llista no exhaustiva de les peces de significat proposicional que són susceptibles d'ésser

remàtiques:

(26) arguments, circumstàncies, predicador, temps, mode, polaritat, etc.

Els arguments i les circumstàncies d'una situació són expressats mitjançant els diversos tipus de dependents del verb. El verb realitza el predicador que relaciona els arguments, però també pot expressar la polaritat, com s'ha vist a (25), el temps i el mode oracionals i d'altres. A tall d'exemple, és bo de comparar l'ús d'una única forma verbal, *rebutjarà*, que és remàtica a les tres oracions de (27), però que expressa la rematicitat d'una peça de significat diferent a cada oració:

- (27) a. No cal que hi insisteixis. L'amo el **REBUTJARÀ**, el projecte.
b. Encara no l'ha rebutjat, però ja el **REBUTJARÀ**.
c. A: Segur que el rebutja sense ni mirar-se'l.
B: Estigues tranquil·la, que no el **REBUTJARÀ** (PAS).

A (27a) el rema és el predicador, a (27b) el rema és el valor temporal de l'oració, ja que el significat lèxic de *rebutjar* com a predicador és ja part del rerefons, i, finalment, a la oració B de (27c) el rema és la polaritat negativa de l'oració (l'afegitó optatiu de *pas* així ho confirma).

5.2. Contrast.

La sinislocació i la dextralocació d'un constituent serveixen per indicar que aquest constituent és rerefons i no rema. Així, en un context com el de (28), que demana que l'argument objecte sigui rerefons i que tot el sintagma verbal sigui remàtic, tant la sinislocació de (28a) com la dextralocació de (28b) són legítimes:

- (28) I què en_i faràs, del gat_i?
a. El gat_i [el_i deixaré t_i a casa].
b. [El_i deixaré t_i a casa], el gat_i.

Tanmateix, hi ha una diferència d'interpretació entre la sinislocació i la dextralocació que no es fa palesa a (28), però que sí que emergeix a (29). La contextualització que hi ha a (29), diferent de la de (28), fa que la dextralocació a (29b) no sigui adequada; el context de (29) demana la sinislocació de (29a) i exclou la dextralocació de (29b):

- (29) I què en_i faràs, dels animals_i? El gos_i el_i prendré t_i de viatge amb mi...
a. però el gat_i [el_i deixo t_i a casa].
b. # però [el_i deixo t_i a casa], el gat_i.

El context imposat per (29) és un context contrastiu: s'estableix, dins del rerefons, un contrast entre "el gos" i "el gat", ja que a cadascun se li aplica un predicat diferent, que constitueix el rema de l'oració (vg. Vallduví i Vilkuña 1998). La posició sinislocada de *el gat* a (29a) li permet expressar aquest valor contrastiu, però la posició dextralocada de *el gat* a (29b) no. Cal concloure, per tant, que la sinislocació codifica elements del rerefons que no posseeixen aquest valor contrastiu.

Quan hom compara (29) amb (30), on hi ha dislocacions del verb en lloc de dislocacions d'un objecte, els resultats són similars. El context de (30) fa que hi hagi un contrast entre "bordar" i "queixalar" i només quan *queixalar* apareix en posició de sinislocació pot expressar aquest valor contrastiu:

- (30) Diu que tens un gos molt bordador que ha queixalat algunes criatures.
De bordar_i sí que borda_i...
a. però de queixalar_i [no ha queixalat_i mai ningú].
b. *però [no ha queixalat_i mai ningú], de queixalar_i.

La veritat, però, és que (30b), a diferència de (29b), no és legítima mai, és a dir, no és gramatical. La dextralocació del verb és impossible en tot context. Així, l'existència de parells d'oposició mínima com (31a) i (31b), amb una projecció nominal sinislocada i dextralocada, respectivament, no té correspondència en el cas de la dislocació del verb, a (32), ja que el verb no és pot dextralocar, com es veu a (32c-d). Això suggereix que el verb només es disloca quan, a més de tenir un valor de rerefons, té alhora un valor contrastiu:

- (31) a. De cireres_i [no en_i TENEN t_i].
b. [No en_i TENEN t_i], de cireres_i
- (32) a. De treballar_i [TREBALLA_i].
b. De ploure_i [plou_i FORÇA].
c. *[TREBALLA_i], de treballar_i.
d. *[Plou FORÇA_i], de ploure_i.

En resum, la dislocació del verb, com tota dislocació, indica que el verb no és remàtic i que, per tant, forma part del rerefons. A més, la dislocació del verb només es manifesta com a sinislocació, fet que indica que el verb dislocat ha de ser necessàriament contrastiu, en el sentit descrit aquí. D'altra banda, la còpia verbal conjugada que resta dins el nucli oracional permet que altres peces de significat, com el temps, el mode i la polaritat, que en català solen expressar-se mitjançant el verb, puguin constituir la part remàtica de l'oració.

6. Especificitat verbal.

Les seccions 4 i 5 han detallat les propietats de la dislocació del verb, estructurals i semanticopragnmàtiques, que la fan idèntica a qualsevol altra sinislocació. Aquest seguit de coincidències fan inevitable la conclusió que la dislocació del verb és completament homologable a la sinislocació d'arguments i adjunts no verbals. Hi ha, evidentment, algunes diferències entre la dislocació del verb i les altres dislocacions. Tanmateix, aquestes diferències són del tot previsible, ja que es deuen a la idiosincràsia morfològica del verb i al fet que el verb, en català, actua de suport morfofonològic dels elements flexius de l'oració. Aquestes idiosincràsies són les següents: (a) el verb dislocat regeix una còpia conjugada del verb i no una posició buida i un pronom clític i (b) el verb dislocat no és idèntic al verb en posició canònica i adopta una forma infinitiva.

A (33a) i (33b) hi ha dos exemples de sinislocació d'elements no verbals: un objecte i un circumstancial temporal, respectivament. L'element sinislocat, com ja s'ha esmentat diverses vegades, regeix la posició canònica buida. A més, si aquest element és del tipus adient, com a (33a), demana la copresència d'un pronom clític coreferenciat. Aquest patró contrasta amb la dislocació del verb, a (33c), perquè aquesta demana la copresència d'una còpia conjugada del verb:

- (33) a. La cursa_i [l'ha guanyat t_i el PERE].
b. Aquesta setmana_i [ha guanyat la cursa el PERE t_i].
c. De guanyar_i [ha guanyat_i el PERE].
d. *De guanyar_i [ha t_i-at el PERE].

En certa manera, l'oració que seria totalment anàloga a (33b) és (33d), on en lloc d'haver-hi un còpia del verb hi ha una posició buida. Tanmateix, (33d) és agramatical. Però la raó és clara: en català la flexió oracional és morfofonològicament parasitària i necessita el verb perquè li faci de suport. En llengües com el basc, per exemple, on la flexió sovint es manifesta sobre un auxiliar i no sobre el verb, la repetició de l'arrel verbal originària al nucli original no seria necessària. Fins i tot l'anglès permet dissociar, en molts casos, l'expressió de la flexió (i, per tant, del temps, mode, aspecte i polaritat) de l'arrel verbal mitjançant l'ús d'auxiliars sintàcticament autònoms o de l'anomenat "*do*-support". Malauradament, el català no disposa d'aquestes estratègies i, per tant, ha de recórrer a la repetició de l'arrel verbal per tal d'oferir suport morfofonològic a la flexió.

En resum, en la dislocació del verb, la presència de l'arrel verbal dins el nucli oracional és motivada només per les imposicions morfofonològiques de la flexió en català. L'efecte semanticopragmàtic de la construcció, tanmateix, és clar: el significat del verb és rerefons i el rema és algun dels elements semàntics expressats a través de la flexió (polaritat, temps, mode, aspecte).

L'altra peculiaritat de la dislocació del verb és que el verb dislocat es presenta en forma d'infinitiu. L'oració que emmarca el verb dislocat és, generalment, una oració conjugada, amb un valor temporal concret, i no conté cap forma d'infinitiu. De fet, en realitat, la dislocació hauria d'aplicar-se a l'arrel del verb conjugat, ja que allò que es codifica com a rerefons oracional és el significat del verb de l'oració. En principi, per tant, hom esperaria que la dislocació del verb resultés en oracions com les de (34) (ja hem vist que la còpia que reprèn el verb dins del nucli oracional hi és per raons morfofonològiques):

- (34) a. *De treball_i- treballa_i massa.
 b. *De guany_i- ha guanyat_i el Pere.

Tanmateix, (34a-b) són agramaticals. La raó, aquí, també és clara. En català, les arrels verbals no són mots autònoms legítims: sempre han d'anar acompanyades de la flexió o, a manca de flexió, del sufix d'infinitiu: *-ar*, *-er/-re*, *-ir*. És evident, per tant, que l'afegiment del sufix d'infinitiu a les dislocacions del verb es fa per poder legitimar l'ús autònom de l'arrel verbal dislocada. La sufixació infinitiva és necessària per fer que exemples com el de (34) esdevinguin gramaticals.

Aquesta anàlisi es veu confirmada per l'examen de la dislocació del verb en jiddisch. En jiddisch les arrels verbals tampoc no poden ser mots autònoms i es fa necessari l'ús del sufix *-n*. Per tant, en la dislocació del verb, la forma verbal dislocada apareix acompanyada del sufix *-n*. Tanmateix, en aquesta llengua queda molt clar que la forma verbal dislocada és l'arrel del verb usat en l'oració (Davis i Prince 1986: 90):

- (35) Veysn veyst er gornit.
 saber sap ell res
 "De saber no sap res."

A (35) s'hi ha dislocat la forma verbal *veys-*, que és l'arrel de la forma conjugada *veyst* 'sap'. A aquesta forma, s'hi afegeix el sufix *-n*, que legitima *veys-* per tal de funcionar com a mot autònom. Tanmateix, *veysn* no és l'infinitiu 'saber', que és *vizn*, sinó una forma creada ad hoc, composta de l'arrel del verb més el sufix legitimador. En jiddisch, la funció legitimadora de la sufixació d'infinitiu en la dislocació del verb queda patent, ja que les formes dislocades no són infinitius pròpiament dits, sinó còpies exactes del verb de l'oració acompanyades de *-n*.

En resum, les idiosincràsies de la dislocació del verb poden explicar-se en qualitat de les propietats morfofonològiques del verb i la flexió oracional del català. En els altres aspectes, la sinislocació del verb és homologable a la sinislocació en general.

7. Dislocació de sintagmes verbals.

S'ha dit aquí diverses vegades que la dislocació del verb es caracteritza per al represa del verb dislocat amb una còpia conjugada de si mateix. Això es mostra un cop més a (36a). Tanmateix, si (36a) és una dislocació del verb, què és (36b)?

- (36) a. (De) treballar₁ treballa₂ tothom.
b. (De) treballar₁ *ho fa*₂ tothom.

A (36b) la represa no es fa amb una còpia del verb dislocat, com a (36a), sinó amb l'element anafòric *fer-ho*.

Hom podria pensar que (36b) és una mera variant alternativa de (36a), però això no explicaria certes diferències que es detecten entre aquests dos exemples. L'oració (36b) no és una dislocació del verb sinó del sintagma verbal. La confusió a (36) és donada pel fet que la seqüència *treballar* és estructuralment ambigua, ja que pot ser un constituent lèxic o un constituent sintagmàtic, però cal no confondre ambdues construccions. Quina evidència hi ha per dir que (36b) és una dislocació del sintagma verbal? L'element més indicador és l'ús de l'anàfora *fer-ho*. Gràcia (1988) demostra que *fer-ho* és una anàfora que reprèn sintagmes verbals i només sintagmes verbals. Això es mostra a (37). A (37a) *ho fes* reprèn el sintagma *va rentar els plats* i a (37b) es mostra que *ho ha fet* no pot reprendre el verb *ha comprat*:

- (37) a. La Maria va-rentar-els-plats₁ tot i que ell no volia que *ho fes*.
b. *En Joan ha-comprat₁ un llibre i ella *ho ha fet*₁ un rellotge.

És a dir, que *fer-ho* no pot reprendre projeccions verbals inferiors al nivell sintagmàtic i, en concret, no pot reprendre verbs. Per tant, l'element dislocat a (36b) no pot ser un verb, ans ha de ser un sintagma verbal.

El contrast esdevé encara més clar a (38): un sintagma verbal sinislocat no ambigu com el de (38a) no pot regir una còpia conjugada del verb, però sí que pot ser reprès per *fer-ho*, com es mostra a (38b) (l'exemple (38c) és la dislocació del verb *regar*, que regeix una còpia conjugada, inclosa aquí a efectes comparatius):

- (38) a. * Regar-les-plantas₁ les rego₁ un cop a la setmana.
b. Regar-les-plantas₁ *ho faig*₁ un cop a la setmana. [VP]
c. De regar₁ les rego₁ un cop a la setmana. [V]

Per tant, el parell d'oposició mínima de (36) només es dona quan el sintagma verbal no conté complements regits o circumstancials, és a dir, quan el verb apareix sol. A (38) aquesta oposició mínima desapareix.

La dislocació de sintagmes verbals presenta algun altre contrast amb la dislocació del verb. D'una banda, hi ha un petit contrast en l'ús de la preposició/partícula *de*. La partícula és possible tant amb verbs com amb sintagmes verbals. Tanmateix, mentre que la majoria de parlants en

prefereix l'ús amb verbs, l'ús amb sintagmes verbals no és tan freqüent. En aquest sentit, cal no confondre la dislocació del sintagma verbal de l'oració amb la dislocació de complements oracionals encapçalats per *de*, com el de (39), ja que en aquests casos la presència de *de* és, és clar, obligatòria:

(39) De-regar-les-plantesi no me'n_i recordo t_i mai.

Però la diferència principal és que la dislocació del sintagma verbal és possible tant a la dreta com a l'esquerra. A (40) el sintagma verbal *marxar de casa* es disloca, alhora que ho fa el subjecte *ton germà*. A (40a-b) s'hi mostren les sinislocacions i a (40c-d) les dextralocacions:

- (40) a. (De)-marxar-de-casa_i ton germà [no *ho farà* _i mai].
 b. Ton germà (de)-marxar-de-casa_i [no *ho farà* _i mai].
 c. [No *ho farà* _i mai], ton germà, de-marxar-de-casa_i.
 d. [No *ho farà* _i mai], de-marxar-de-casa_i, ton germà.

La disponibilitat de les dues opcions per a la dislocació de sintagmes verbals contrasta radicalment amb la dislocació del verb que, com s'ha vist, només es dona com a sinislocació. Així, hi ha un contrast bàsic entre (41a) i (41b). Aquests exemples són les versions dextralocades de les sinislocacions de (36):

- (41) a. [*Ho fa* _i], de treballar (massa)_i. [VP]
 b. *[Treballa_i MASSA], de treballar_i. [V]

La dextralocació del sintagma verbal a (41a), represa per *ho fa*, és gramatical i, en canvi, la dextralocació del verb, reprès per una còpia verbal pròpia conjugada, no ho és.

8. Sinislocació del verb amb paràsit clític.

Abans de cloure, és important examinar una característica ben peculiar de la dislocació del verb en català. Com s'ha vist a la secció 7, només les verbs dislocats poden regir una còpia conjugada; els sintagmes verbals només poden ser represos per *fer-ho*. Això es torna a mostrar a (42a) i (42b), respectivament:

- (42) a. De regar_i la regaré_i, però no sé quan. [V]
 b. *De-regar-la-iuca_i la regaré_i, però no sé quan. [VP]
 c. De regar-la_i la regaré_i, però no sé quan. [V+cl]

És intrigant que l'oració (42c) sigui perfectament legítima. En aquest exemple, l'element dislocat és una seqüència verb+clític. Tanmateix, aquesta seqüència no pot ser un sintagma verbal, ja que regeix una còpia conjugada del verb. Ens veiem abocats a concloure que (42c) és una dislocació del verb i que la presència del clític no canvia la identitat categorial de l'element dislocat. És a dir, (42c), tot i tenir un pronom clític adossat al verb dislocat, continua essent una dislocació de verb i no una dislocació de sintagma verbal.

De fet, sempre que l'oració conté algun complement expressat com a clític, aquest clític pot duplicar-se de manera espúria junt amb el verb dislocat. Les oracions de (43) són igual de bones amb paràsit clític o sense:

- (43) a. De trobar(-la)₁ la₁ trobaré.
 b. De marejar(-la)₁ ja l'he marejat₁ prou.
- (44) a. La iuca₂ de regar(-la)₁ la₂ regaré₁ t₂.
 b. De regar(-la)₁ la iuca₂ la₂ regaré₁ t₂.

Aquesta generalització es manté fins i tot si la presència del clític al nucli oracional es deu a la dislocació d'algun complement del verb. Això es mostra a (44): en aquestes oracions el clític *la* està coreferenciat amb l'objecte *la iuca*. Això no representa cap obstacle perquè aquest clític es dupliqui adossat al verb dislocat *regar*; tant si l'objecte dislocat precedeix el verb dislocat com si el verb precedeix l'objecte.

Aquests fets relatius als paràsits clítics en la sinislocació del verb, no documentats abans, podrien tenir conseqüències importants per a l'anàlisi dels clítics en català, ja que semblen indicar una certa unitat morfològica i lèxica del grup verb+clític. Aquest no és el lloc adient per explorar aquestes possibles repercussions, però sí que calia esmentar aquesta idiosincràsia de la dislocació del verb per tal de tenir-ne una panoràmica completa.

9. Conclusió.

La dislocació és un fenomen extens i freqüent en català i al dislocació de dependents del verb ha estat estudiada per diversos gramàtics. Tanmateix, l'existència de la sinislocació de verbs havia passat gairebé desapercebuda a nivell acadèmic, tot i ser un fenomen comú en el català parlat.

S'ha mostrat aquí que la sinislocació del verb té funcions semanticopragnàtiques que són idèntiques a les funcions de qualsevol altra sinislocació: marcar l'element sinislocat com a no remàtic i atorgar-li un valor contrastiu dins el rerefons. Alhora, s'ha vist que, des del punt de vista estructural, les úniques diferències entre la dislocació del verb i la dislocació de dependents del verb es deuen a la naturalesa morfofonològica del verb i la relació íntima que té amb la flexió oracional. Finalment, s'ha distingit entre dislocació de verbs i dislocació de sintagmes verbals i s'ha observat que, mentre que la segona es presenta a l'esquerra i a la dreta, com les altres dislocacions, la primera només es presenta en forma de sinislocació.

Tot plegat fa una aportació important a la descripció de la sintaxi del català, tot obrint portes a la recerca dels factors que afecten l'emalatge informatiu, la morfosintaxi dels clítics i la sintaxi del català en general.

Referències

- Bonet, Eulàlia. 1990. Subjects in Catalan. *MIT Working Papers in Linguistics* 13.1-26.
- Bonet, Sebastià & Joan Solà. 1986. *Sintaxi generativa catalana*. Barcelona: Enciclopèdia Catalana.
- Cinque, Guglielmo. 1990. *Types of A'-dependencies*. Cambridge: The MIT Press.
- Davis, Lori & Ellen F. Prince. 1986. Yiddish verb-topicalization and the notion 'Lexical Integrity'. *CLS* 22.90-97.

- Gràcia, Lluïsa. 1988. Tu també ho fas?: reflexions sobre l'ús de *fer-ho* en català. *COM*17.27-29.
- Koopman, Hilda. 1984. *The syntax of verbs*. Dordrecht: Foris.
- Ladd, D. Robert. 1997. *Intonation*. Cambridge: Cambridge University Press.
- Lefebvre, Claire. 1990. On the interpretation of predicate cleft. A F. Byrne & A. Caskey, eds. *Proceedings of the Conference on Focus and Grammatical Relations in Creole Languages*, 111-149. Chicago: University of Chicago.
- Narbona, Antonio. 1986. Problemas de sintaxis coloquial andaluza. *Revista Española de Lingüística* 16.229-275.
- Solà, Joan. 1990. *Lingüística i normativa*. Barcelona. Empúries.
- Solà, Jaume. 1992. *Agreement and subjects*. Tesi doctoral. Universitat Autònoma de Barcelona.
- Vallduví, Enric. 1992a. *The informational component*. Nova York: Garland.
- Vallduví, Enric. 1992b. A preverbal landing site for quantificational operators. *Catalan Working Papers in Linguistics* 2, 319-343.
- Vallduví, Enric. 1993. Catalan as VOS: Evidence from information packaging. A W. Ashby et al, eds., *Linguistic Perspectives on the Romance Languages*, 335-350. Amsterdam: Benjamins.
- Vallduví, Enric & Elisabet Engdahl. 1996. The linguistic realization of information packaging. *Linguistics* 34.459-519.
- Vallduví, Enric & Maria Vilkkuna. 1998. On rheme and kontrast. A P. Culicover & L. McNally, eds., *The limits of syntax*, 79-108. San Diego: Academic Press.
- Vallduví, Enric & Ron Zacharski. 1994. Accenting phenomena, association with focus, and the recursiveness of focus-ground. A P. Dekker & M. Stokhof, eds., *Proceedings of the Ninth Amsterdam Colloquium*, 683-702. Amsterdam: Inst. for Logic, Language and Computation.

Enric Vallduví
 Traducció, UPF, Rambla 30-32, 08002 Barcelona
 enric.vallduvi@upf.edu